

det ærede Medlems gode Villie er det vistnok ikke flet. Havde han havt den afgjøvende Stemme, var Sagen for længe siden afgjort derhen, at der saa at sige slet Intet var blevet indrømmet. Naar imidlertid det ærede Medlem slog paa, at, dersom vi ikke toge Lovudkastet usorandret, vilde dette atter være et Bevis paa, at vi vilde have Alt eller Intet, saa beror dette paa en Misforstaaelse. Der er ikke Tale om at fordrøe Alt, thi da havde vi fulgt den anden Vej, som jeg før nævnedes, nemlig fuldstændig at ophæve Skiftegebyrerne. Dette er principrigtigt, det tvivler jeg ikke om; men af Hensyn til den bestaaende Skatteordning ere vi gaaede saa kort frem paa Veien, som det efter vor Overbevisning er forsvarligt. Jeg forstod ikke ganske det ærede Medlem dagved (Schjöring), naar han saa stærkt betonedes, at der i det nævnte Tilfælde vilde finde megen Vilkaarlighed Sted; thi det er dog vitterligt, at fra 1814 indtil nu har Skifteretten bestemt, hvor Meget der skulde gives, naar Boet udleveredes, og har dette kunnet gaa, medens de paagjældende Embedsmænd selv fik Pengene, hvor meget mere maa det saa ikke kunne gaa nu, da de ikke længere ere personlig interesserede i Sagen, idet jo Alt, hvad der kommer ind, skal overgives til Statskassen. Det ærede Medlem spjode saa til, og det forbaufede mig uengetelig Noget, at, hvis der var Tale om at vise større Billighed mod Arvingerne, kunde han maasse være med dertil. Det forbaufede mig, som sagt, Noget, thi som bekendt foreslog Regjeringen i Fjor, og Udvalgets Mindretal sluttede sig dertil, som første Sats $\frac{1}{4}$ og som den næste $\frac{3}{4}$, uden at der derimellem fandtes noget Mellemstadium, medens Flertallets Forslag netop gif ud paa at indsætte saadanne Mellemstadier for at tilveiebringe nogen Lettelse for Arvingerne. Det forekommer mig, at det netop i mange Tilfælde vilde være heldigere at have saadanne Mellemstuffer, idet Meltiligheden jo ofte kan være meget ubetydelig; men derimod skal jeg ikke have Noget imod at sætte $\frac{1}{4}$ som Minimum og $\frac{3}{4}$ som det Høieste. Kan man finde faste Regler, er det naturligvis bedst. — Naar jeg altsaa, i alt Fald foreløbig, fastholder Flertallets Forslag fra i Fjor, er det, fordi jeg har den Overbevisning, at vi den Gang gif saa vidt i Indrømmelser, som vi fandt det nogenlunde forsvarligt. Naar det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Himesstad) mente, at det beroede paa en Misforstaaelse, naar jeg havde brugt Ordet „Kjendelse“, saa indrømmer jeg dette, men i alt Fald var det min Mening at udtale, at Regjeringens Forslag i det omhandlede Punkt ikke var i Overensstemmelse med de Vædringer, Flertallet füllede i Fjor, og det fastholder jeg.

Octavius Hansen: Det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen) synes at være af den Anskuelse, at det Nigtigste vilde være, at der i Almindelighed ikke betaltes

Skiftegebyr. Dette synes at være hans Ideal, og naar han har kunnet gaa saa vidt i at slaa af paa sine Fordringer, at han endog har kunnet gaa ind paa at lade betale $\frac{1}{2}$ pSt. af den hele Formuemasse og $\frac{2}{3}$ pSt. af den beholdne Formue, mener han at have aflagt Bevis paa sand Imødekommen. Jeg tror nu dog, at det ærede Medlem, naar han vilde tænke sig Forholdene saaledes, at der slet ikke skulde betales Skiftegebyr, maatte komme til det Resultat, at det vilde være høist ubilligt, om de Statteborgere, der ere i det heldige eller uheldige Tilfælde at have Boer, der skulle opgjøres, skulde kunne faae denne Opgjørelse aldeles gratis. En Opgjørelse af et Dødsbo er jo dog i og for sig ikke Noget, der vedkommer Staten; det er en privat Forretning, og kun i det Tilfælde, at Umyndige ere implicerede i Sagen, kan der være Anledning for Staten til at yde dem den samme Bemyttelse, som ydes dem paa mange andre Punkter. Har man imidlertid en Lovbestemmelse, hvorefter enhver af de myndige Arvinger kan fremkalde offentlig Skiftebehandling og altsaa sætte Statens Embedsmænd i Bevægelse for at faae en ren privat Forretning udsørt, forekommer det mig, at det vilde være et temmelig stærkt Stykke, om Staten skulde yde sin Hjælp uden at fordrø Betaling for et Arbejde, der slet ikke vedkommer den. Et vedkommer naturligvis Staten paa dette Punkt, som paa alle andre, nemlig at lade sine Domstole afgjøre de Stridigheder, der kunne opstaa imellem Statens Borgere; men jeg gjentager, at det, at opgjøre en Mandts Formue, er en ren privat Forretning, der ikke vedkommer Staten. Naar det ærede Medlem vil betænke, at enhver af de myndige Arvinger har det i sin Magt at kunne paabyrde Statens Embedsmænd det meget betydelige Arbejde og den Risiko, der er forbunden med en saadan Opgjørelse, tror jeg, han maa komme til at sige sig selv, at det Ideal, han er kommen til at opstille, nemlig at der ikke skulde betales Noget for dette Arbejde og for denne Risiko, er uigjennemførligt. Det forekommer mig tværtimod, at der, netop fordi enhver Skiftebehandling er en privat Sag, der kun kommer indenfor Statens Omraade, naar der skal affiges Kjendelser, eller naar Umyndiges Interesser skulle beskyttes, er en Opfordring for Statens Vedkommende til at lade betale forholdsvis noget Mere for den Slags Forretninger, end der betales for andre retslige Forretninger. Det er vist et sundt Princip, at Borgere skulle betale for den Retshjælp, Staten yder. Borgere skulle ikke bestattes gennem denne Hjælp, men de skulle kun betale Staten, hvad den koster, naturligvis med Undtagelse af de Tilfælde, hvor Fattige eller Andre faae fri Proces. Da det nu imidlertid er en given Ting, at der ved den egentlige Procedure ikke spares fuldt Bederlag for den Udgift, Staten har derved, er det naturligt, at den Slags Forretninger, der kunne taale at bære det fulde Bederlag, ogsaa kommer til at bære det